

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Quo differt paſſionum Dominium ab originali iuſtitia ſeu innocentia
paradiſiaca, in qua Adam ante peccatum . Cap. XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

Ecclesiâ excellenti vitæ sanctimoniâ præditi, abhorrebant à iudicandis aliis, sed viscera benignissimæ charitatis cunctis exhibebant, illius, inquam charitatis; quæ, ut ait Apostolus, *non cogitat malum*, scilicet de aliis. *Amabile est*, inquit S. Chryllostomus, *Sanctorum omne genus, propterea, quæ Paulus dicebat: Induite vos sicut electi Dei Sancti, & dilecti, viscera misericordie, benignitatem &c. Non dixit, Misere mini simpliciter: sed induite vos, ut sicut vestimentum semper nobiscum est, sic & misericordia. Nec simpliciter dixit, Misericordiam, sed viscera misericordie: ut naturalem imitemur amorem.* Hinc quos Deus euehere incipit ad excellentiam sanctitatem, statim infundit eis mores ab omni iudicio morum alienorum valde abhorrentes; qui ergo cupit Sanctorum classi adscribi in occulto Dei iudicio, censoria deuinet iudicia aliorum, uti & quæuis alia deliberata peccata. Hæc enim præcludunt aditum illis Dei donis, sine quibus nulli dat passionum dominium. Nam, ut bene ait Abbas Nesteros apud Cassianum, *Nemo in vas fatidum atque corruptum, vnguentum aliquod nobile, aut mel optimum, aut pretiosum quicquam liquoris infundit. Ita & vas pectoris nostri, nisi prius fuerit ab omni fædissima vitiorum contagione purgatum, non merebitur suscipere illud benedictionis (Diuinæ) vnguentum, de quo dicitur per prophetam. Sicut vnguentum in capite, quod descendit in barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti eius, &c.*

CAPVT DECIMVM OCTAVVM.

Quomodo differt passionum dominium ab originali iustitiâ, seu innocentia Paradisiacâ, in qua fuit Adam ante peccatum?

166.
num. 19.
& 90.

Respondeo. Etsi resolutio huius questionis peti possit ex iis, quæ supra dicta sunt, Responsum ad questionem 11. & ad questionem 13, tamen ut paucis rem contraham, dico, iustitiam originalem hæc propriè habuisse semper, quæ vel nunquam, vel non semper coniuncta sunt cum passionum dominio. Nam Adam tempore iustitiæ originalis, non potuit peccare venialiter, non habuit vllum motum passionis etiam inordinatum, afflictiuum, uti est dolor, timor, tristitia, cupiditas æstuans. Non est passus vllum etiam leuissimum passionis, etiam non inordinatæ motum anteuerentem imperium rationis & voluntatis. Nulla internam tentationem passus est, aut ortam ex aliqua corporali passione sensit. Nullum alium motum passionis contrarium rectæ rationi expertus est. Excitato per imperium rationis & voluntatis motu ordinato passionis, illa statim cessabat, cum vellet eam cessare, & exurgebat toties, quoties volebat. Imò nihil horum pati potuit. Hæc autem non præstat dominium passionum.

Ceterum passionum dominium adfert alia, quæ questione 13, attuli, quæ perfectiori modo erant in statu iustitiæ originalis. Cum passionum tamen domino esse possunt lenes & breues motus passionum inordinatarum, non valde inquietantes hominem, nec ad peccatum re ipsa perducentes, tamen anteuerentes rationem, quales motus fuisse etiam in statu originalis iustitiæ, leuiter contra rectam rationem exurgentes, existimant Scotus & Gabriel, (non recepti in hoc ab aliis Theologis) & in B. Virgine fuisse quoque circa res non malas, docet S. Thomas, & eum secutus Greg. de Valètia: cuius verba, & Molina operæ pretium est, hic adferre: quibus tamen non assentior, nec contradico. S. Thomas concedit B. Virginem habuisse subitò aliquos motus sensualitatis, anteuerentes deliberationem rationis. Quod tamen nullo modo intelligendum est de motibus exurgentibus contra rectam rationem. *Motus autem primò primos*, inquit loco citato Valentia, *circa obiecta sensibilia, quæ non repugnarent rationi recte, non est absurdum concedere fuisse quandoque in Virgine, ut etiam concedit D. Thomas hic ad primum.*

Imò Scotus & Gabriel, & plerique alij, ut ait Mol. de Molina (nec enim hic habeo istos Auctores arbitrantur iustitiam originalem fuisse donum supernaturale, quo comprimebantur vires sentientes, & continebantur, ut vel omnino non excitarent passionum motus contra rationem, vel si quos, non admodum vehementes, producerent, sine vilo labore & molestia, & comprimere faciliè, & ad imperiū voluntatis conuincerent. Neque enim hi Doctores absurdum reputant concedere, fieri potuisse in statu innocentia, ut lenes passionum motus contra rectam rationem, leuesq; aliqua molestia, & tristitia corporis insurgerent.

Quocirca, si iudicio tantorum Doctorum, S. Thomæ, & Scoti, in statu originalis iustitiæ, & innocentia paradisiacæ, aliqui passionum motus insurgent, anteuerentes imperium rationis, & voluntatis, nihil id repugnat domino passionum, diuinitus seruis Dei concessio.

Plura hæc de re dicā in Responsum ad c. 19.

CAPVT DECIMVM NONVM.

Quomodo differt dominium passionum, ab apathia damnata à Sanctis?

Respondeo, antequam directè respondeam ad questionem, præmittenda sunt aliqua historica de apathia.

Imprimis S. Hieron. in quadam epistola, variè (quoad ordinem inter eius epistolas citari solitâ) asserit: *Euagrius Ponticus Hyperbortam libro edito docuisse à patre dei, quomodo nos impasibilitatem, vel imperturbationem possumus dicere, quando nunquam animus vilo perturbationis vitio commouetur, & ut simpliciter dicam, vel saxum, vel Deus est.*

Talem apathiam esse humanæ naturæ prorsus contrariam, meritò & SS. Patres, & Theologi docent. Siquidem, ut supra vidimus, etiam in Christi Domini humanitate fuerunt boni